დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

რედაქცია

გოლოვინის პროსპექტზე თ. ი. მუხრანსკის სახლებ-ში, კლუბის ქვემოთ.

ხელის-მოწერა

მიიღება თფილისში „დროების" რედაქციაში, ქუთაისში ჭილაძის (გვრამდის) წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მესხიერებისთვის ადრესი: Въ Тифлисъ, въ редакцію „Дроэба".

„დროების" ფასი:

მთელის წლისა . . . 9 მან. | სამის თვისა . . . 3 მან.
ექვსის თვისა . . . 5 მან. | ერთის თვისა . . . 1 მან.

ფასი განცხადებისა

დიდის ასოებით, ასოზე 1 კაპ., [illegible] ასოზე ნახევარი კაპ., [illegible] 8 კაპ.

თუ ხელმძღვანელი მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდავ წერილებს რედაქცია უკანვე არ დაუბრუნებს ავტორებს.

განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზე.

ქუთაისში განცხადება მიიღება ჭილაძის წიგნის მაღაზიაში.

ცალკე ნომერი „დროებისა" ღირს ერთი შაური.

დღეს 27 მაისს

მუზიკალურ საზოგადოების ზალაში (იარმუკაზე) ქართული სცენის მოყვარეთაგან წარმოდგენილი იქნება ღარიბ ოჯახის სასარგებლოდ:

ცოლი ვიტირო თუ ფული

კომედია 4 მოქმ. თხზ. ა. თუთაევისა.

წარმოდგენის შემდეგ იქნება:

ტანციობა.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

ტელეგრამმა

(„სიღნოს-მორის ტელეგრაფის სააგენტოსი")

პეტერბურღი, 25 მაისს. დაინიშნა რევიზია თურქისტანის მხრისა; რევიზორად გირსია დანიშნული.

უცხო ქვეყნის საქმეთა მინისტრმა მინისტრთა კომიტეტში წინადადება შეიტანა, რომ ბოლგარიასა და აღმოსავლეთ რუმელიაში მყოფ რუსის სამოქალაქო ჩინოვნიკებს ამ ქვეყნებში სამსახური რუსის სამსახურად ჩაეთვალოთ.

იუსტიციის მინისტრმა გამოაცხადა თავისი აზრი, რომ, როდესაც მიცვალებულის მემკვიდრეობა მიცვალებულის მეუღლეზე და შვილებზე გადავა, ამ მემკვიდრეობას არავითარი სახელმწიფო ხარჯი არ უნდა გადახდეს.

პეტერბურღის ნემეცურ გაზეთში დაბეჭდილია: ხელმწიფე იმპერატორმა წმ. გიორგის ვარსკვლავით შემკული, მეორესა ზორტ-სიგარი უბოძა გრაფ ლორის-მელიქოვს. მუდამ დღე დიდ-მალი ხალხი მოდის ლორის-მელიქოვის სანახავად.

პეტერბურღის ბირჟა, 25 მაისს.

ბანკის ბილეთები:	მან.	კაპ.
პირველი გამოცემისა —	93 —	„
მეორესი — — — —	90 —	62
მესამესი — — — —	90 —	62 1/2
მეოთხესი — — —	90 —	50 1/2
მეხუთესი — — —	90 —	37
აღმოსავლეთის პირვ. —	89 —	37
აღმოსავლეთის მეორე	89 —	25
აღმოსავლეთის მესამე	89 —	12
ოქრო, 1/2 იმპერიალი	8 —	10

შინაგანის 5% სესხი ბილეთები:

პირველი სესხის — —	216 —	„
მეორე სესხის — —	209 —	„

100 მანეთი ღირს:

ლონდონი —	24—25	პენსი
ჰამბურღი —	207—12	ცენტი
პარიჟი — —	255 — „	სანტიმი
ბერლინი —	„ — „	პფენიგი

დღიური

ჩვენს გაზეთში იყო ამას წინათ გამოცხადებული, მთავრობას განზრახვა აქვსო, რომ სასულიერო სემინარიებში კურს-შესრულებულებს უნივერსიტეტში შესვლის უფლება მიანიჭოსო. პეტერბურღის გაზეთებში იწერებიან ახლა, რომ უწმ. სინოდის ობერ-პროკურორმა სახალხო განათლების მინისტრს აცნობაო, რომ ჩემის აზრით, სასულიერო სემინარიებში სწავლა-შესრულებულ ყმაწვილი კაცების უმაღლესს სასწავლებელში მიღებას არავითარი დაბრკოლება არ უძევს წინაო. ამ წინადადების ძალით, ვოლოგოდის სას. სემინარიის შაგირდებს უკვე მინიჭებიათ ნება რთვა უნივერსიტეტში შესვლისა.

* * *

ჩვენ შევიტყეთ, რომ სასულიერო სასწავლებლების რევიზიისთვის სინოდიდამ გამოგზავნილს ბ. მირაპოლსკის სხვათა შორის, განზრახვა აქვს თურმე უწმ. სინოდსა წარუდგინოს, სხვათა შორის, წინადადება, რომ ტფილისის სას. სემინარიაში ქართულ ენისა, ლიტერატურისა და ისტორიის კათედრა დაწესდეს და საზოგადოთ სასულიერო სასწავლებლებში ქართულ ენის სწავლას დღევანდელზე უფრო მომეტებული ყურადღება მიექცესო.

* * *

ფოთი-ტფილისის რკინის გზის გახსნიდამ გაველილ ზამთრამდინ ჩვენს ქალაქსა და ფოთს თითქმის მუდამ ორი მატარებელი დადიოდა დღეში მოგზაურობისათვის, ერთი დილით და მეორე ნასადილევს. გაველილ ზამთარში, ცუდი ამინდებისა და გზის გაფუჭების გამო, დღეში თითოჯერ დაიწყეს მატარებლის გზავნა; რკინის გზის გამგეობა მაშინვე აცხადებდა, რომ ეს დროებითი განკარგულება არისო, გაკეთდება თუ არა გზები, მაშინვე ისევ დღეში ორჯელ ივლის ქალაქსა და ფოთს მატარებელიო.

მაგრამ ეს ზამთარიც გავიდა, გაზაფხულიც დადგა, დღეს-ხვალ ზაფხული დგება, ტაროსებზე მაინც-დამაინც ველარ ვიჩივლებთ და ეს რკინის გზის გამგეობა კი ყურსაც არ იბერტყს, როგორც ეტყობა, არც კი ჰფიქრობს, რომ მგზავრებისათვის ისევ ძველებურად ორი მატარებელი დაადგინოს.

* * *

გუშინწინ სამშაბათ საღამოს ძველ დამოქნის მახლობლად, ჭიდაობა გაიმართა და ამ ჩვენი ხალხისათვის საყვარელ დროს გატარებას სამი ათასამდინ ხალხი მოაწყდა საყურებლად. ორი მოჭიდავე გამოვიდნენ მაედანზე: ჩვენი ქალაქის კარგათ მცნობი გლდანელი ბიჭი და ერთიც თიონელი, რომელიც, როგორც ამბობენ, კახეთში, ალავერდობაზე, განთქმულ მოჭიდავედ ითვლებაო.

დაჰკრეს მეზურნეებმა ჭიდილის ზურნა და ერთი ერთის მხრით გამოვიდა წრეზედ, მეორე მეორისა. გლდანელის გამოსვლის ნახვა ერთ-რამედ ღირდა: ახალ-გაზდა, ლამაზი, ჩასკვნილ-ჩასხმული ბიჭი მხიარულად, დაიმედებულად, მხნედ გამოვიდა, შეტრიალდა და მივარდა თავის მოწინაამდეგეს, რომელიც დინჯად, ზლაზნით მოძრაობდა ფართო წრეში. ორჯერ მივარდა გლდანელი თავის მოპირდაპირეს ხელის წასავლებლად და ორივეჯერ თიონელმა უკან დაიხია. მესამედ, ერთმანეთის ხელის-ჩავლება და თიონელისაგან სარმის გაკეთება ერთი იყო; გლდანელმა მარჯვედ აიცდინა ფეხი და იმ წამსვე თავის მხრით ერთი-მეორეზედ სარმა უქნა. თიონელმა ჩაიჩოქა და ცალი მხარი დაჰკრა მიწას. მიცვივდნენ მომხრეები, შეიქნა არეულობა და ბოლოს მოჭიდავენი გააშველეს.

— არ დაუცია, არაო! ჰყვიროდნენ თიანელის მომხრენი.

— დაცემულია! დაცემულია! ამტკიცებენ გლდანელის მომხრენი.

(„დროების" ფელეტონი, 27 მაისი.)

მამის-მკვლელი

(მოთხრობა*)

დიდმა ხანმა აღარ გაიარა, როდესაც მოისმა ტყის გამხმარი ტოტების ლაწალუწი და გამოჩნდა ამაყად მოარული ხარი ირემი, რომელსაც ყურები დაეცქვიტა, მაღლა ამაყად აეღო თავი და თეთრი მკერდი თითქოს ნიშანში ამოსაღებად გამოეჩინა. ის მოდიოდა წყნარა, ხანდისხან შეჩერდებოდა და აბრიალებდა შავს კუპრის მსგავს თვალებს. ყოველი მიხრა-მოხრა ამტკიცებდა, რომ იმას დიდი ხანია გაუმარჯვენია თავის მეტოქეებზედ და უშიშრად უარშიყდებოდა ფურებს*), რომელნიც უეჭველია იმას ირჩევდნენ პატარა ულონო წალებს**). ის ისე რიგად მოდიოდა, თითქოს საბრძოლველად იწვევდა ყველას, ვინც კი გაბედავდა წინ გადადგომას და ეს მიხრა-მოხრა იქამდინ მედიდური და ამაყი ჰქონდა, რომ პობას გადაშვერილი თოფი ისე დარჩენოდა და გატაცებული სტკბებოდა ამ მშვენიერის სურათით. ირემი შესდგა, დაიფრუტუნა და გაიქნია თავი; თითქოს გაჯავრდა, რომ არვინ შეხვდა თავის ღონის საცდელად. ბოლოს ის შეიკუმშა, გადახტა, შეჰკრა რამდენიმე კამარა და რქებით დაეტაკა იქვე მდგარს მუხის ხეს. ის კარგა ხანს ებრძოდა იმას და იკლავდა ბრძოლის ჟინს, როდესაც თორლამ გამოიყვანა პობა თავ-დავიწყებიდგან და უთხრა:

— დასაკლავ ხარს, რაიღა ყურება უნდა? ახალე, თორემ იაგოც მარტოკა გვრჩების.

— ჰო, ჰო, მართალი ხარ... დასაკლავს რაიღა ყურება უნდა, გაიმეორა პობამ ოხვრით და გაუმიზნა თოფი.

ირემი ამ დროს გაშორდა მუხას და გაანჩხლებული, რომ იმის ძალას ასე უმაგრდებიან, თავ-განწირვით გაექანა ხელ ახლად, მაგრამ მუხამდინ ველარ მიაღწივა!... გავარდა თოფი და ირემი დაეცა ჯერ წინა მუხლებზედ და ცოტა წამოსადგომად ცდის შემდეგ, გაიშალა მინდორზედ.

— გაუმარჯოს, შენს მარჯვენას! დასძახა პობამ და გადაფრინდა ირმისკენ, რომელსაც ყელში დანა გაუგდო.

ირემმა შემოხედა გონივრულის თვალით, მწარედ დაიბღავლა და რამდენიმე გაქრქოლების შემდეგ დალია სული.

პობა თუმცა კარგი მონადირე იყო და ბევრი ირემი დაეჩოქებინა იმის „მაქარს", მაგრამ მაგალითი არ ყოფილა, რომ მოკლული მეტის მეტად არ შენანებოდა, ან ისე დროს გასატარებლად მოეკლა ნადირი ეხლაც ის დალონებული სწმენდამ თავის თოფს, მაშინ, როდესაც იმისი ამხანაგი სიხარულით ხდიდა ტყავს ირემს.

იყო იმისთანა მაგალითები, როდესაც პობა მთელი საათობით, თოფგაშვერილი იჯდა და გაჰყურებდა რომელიმე ნადირის ლაღობას.

— მოდი მიშველე, ველარ დავერიე ამ ბაითალს! მოუბრუნდა თორლა, როდესაც იმან დასერა ირემი ტყავის გასახდელად.

პობამ წყნარად დადო თოფი, წყნარადვე მივიდა და ხელი გაავლო ირემს.

— დახედე, დახედე, რამოდენა რქები ჰქონია! იძახდა სიხარულით.

ირემი ჩქარა გაატყავეს, გამოშიგნეს ამოიღეს გულ-მუცელი, ჯუჯ-

---

*) „დროება", № 106.

*) ფური ირემი—დედალი ირემი, ხარი—მამალი ირემი.

**) ნორჩი ირემი, ნუკრი—სულ პატარა ძუძუ მწოვარა ირემი.

ზოგიერთები თხოულობდნენ, მეორედ დაეჭიდოთო, მაგრამ ზლდანელის მომხრეები არ დათანხმდნენ.

ჭიდილის სპეციალისტები ამტკიცებდნენ: თიანელი ბიჭი ნამდვილად არ დაცემულაო, არ დამარცხებულაო, მაგრამ ზლდანელი კი მაინც გამარჯვებულად უნდა ჩაითვალოსო.(?)

* * *

სიღნაღიდამ გვწერენ:

„ტფილისის ოლქის სასამართლოის განყოფილებამ ჩვენს ქალაქში გაარჩია დღეს საქმე ვლადიმირ შიუკოვისა, რომელსაც აბრალებდენ 4,000 მანეთის მოპარვას მისის პოჩტალიონად მყოფობის დროს სიღნაღში.

„სასამართლოში გამოცხადნენ დამნაშავე და ათი მოწამე, რომელნიც ეკუთვნოდნენ მომეტებულად ფოშტისავე უწყებას. დამნაშავეს მცველი იყო მისივე ძმა ა. შიუკოვი. მოწმებს ფიცით ჩამოართვეს ჩვენება, გარდა ერთის მცირე წლოვანის ქალისა, რომელიც დაკარგვის დროს ყოფილა მოსამსახურეთ სიღნაღის ფოშტის განყოფილების უფროსთან.

„საქმის გარემოება და თვით გამოძიებაც იქამდისინ ბნელი იყო, რომ ათი მოწამის ჩვენებამაც რიგიანათ ვერ გამოიკვლია, რომ შეეტყო კაცს, თუ სახელდობრ რომელი ფოშტის მოსამსახურეთაგანი იყო ნამდვილი დამნაშავე, რადგანაც ფულის დაკარგვის დროს არ ყოფილა იქ გარეშე პირი, გარდა ხუთი პირისა ფოშტისავე უწყებისა.

„სხვათა შორის, გამოჩნდა ის გარემოება, რომ ფულის მოსაპარავათ ქურდს გაეჭრა პატარა ჩემოდანი, რომელიც იდვა დიდს ჩემოდანში ორი სახელმწიფო ბეჭდით დაბეჭდილში. საკვირველი ის იყო, რომ თითქმის ყოველმა მოწამემ დაამტკიცა ფიცით, რომ არც ერთი სახელმწიფო ბეჭედი არ იყოს გატეხილი გარეთ ჩემოდანზედ და არც იყო მოჭრილი ანუ გაწყვეტილი ჩემადნის ჯაჭვებში გაყრილი თოკი, რომლის გაუჭრელათაც არაფრივ ღონის-ძიებით არ შეიძლებოდა ფულიან ჩემოდნამდის მიღწევა. ამის გამო მაყურებელი ხალხი ძალიან ეჭვში იყო, რომ ბრალდებულება დაჰკისრებოდა შიუკოვს, მხოლოდ იმ მიზეზით, რომ ფულის დაკარგვის ღამეს შიუკოვი, როგორც დეჟური, ყოფილა შიგა კანტორაში, უმ[illegible]ო მაშინ როდესაც მოწმეებისავე ჩვენებით დამტკიცდა, რომ შიუკოვი დარჩენილა კანტორაში მცირედი ხანი, რომლის განმავლობაში კაცს არ შეეძლო ასეთი ძნელი ქურდობა მოეხდინა როდესაც ორ ნაბიჯზედ პირ-და-პირ იწვა სხვა ფოჩტალიონიც.

ზოგიერთ მოწამებმა დაამტკიცეს, რომ ის ბეჭდები, რომლებითაც დაიბეჭდა ჩემოდნები, უნდა ჰყოფილიყო. დაკეტილ სახემწიფო სკივრში, თვით ფოჩტის მიმღებმა აღიარა, რომ ბეჭდები იმ ღამეს შეინახა მან კლიტით დაბეჭდილს შკაფში; მაშასადამე იმ ბეჭდებს ვერავინ შეეხებოდა.

მაგრამ პროკურორი ამტკიცებდა, რომ შეიძლებოდა ბეჭდები დარჩენილიყო დაუკეტავი და ისიც შეიძლება, რომ ამ ღამეს შიუკოვს ხელ-მეორეთ დაებეჭდა, ჩემადნიდან ფულის ამოღების შემდეგაო.

„ადვოკატმა ბევრი და ძლიან საფუძვლიანი გარემოება მოიყვანა ბრალდებულს გასამართლებლად და, სხვათა შორის, წარმოსთქვა, რომ ნამდვილი დამნაშავე სდგას ეხლაც ამ სასამართლოშიო და ჩვენ კი მოწმეთ მიგვილია. იმას აწუხებს სინიდისი, რადგანაც ჰხედავს, რომ მის ნაცვლად ისჯება სხვა პირი; იმას ეშინიან ღვთის რისხვისა, ტყუილის ფიცისა და ჩვენებისათვის, რომელიც უნებლიეთ აჩვენა თავისავე დასაცველად და თავისაგან ყოველივე ეჭვის განსაშორებლათაო. დაამტკიცა ბრალდებულის კეთილ სინიდისიანობა იმით, რომ შარშან მაისში მან იპოვა კანტორაში დარჩომილი ზაქათალაში გასაგზავნი 23000 მანეთი და გამოაცხადა ადგილობრივ მთავრობასთან, რომელმაც ის ფული გაგზავნა კუთენილებისამებრ. ბოლოს კიდევ სთქვა, რომ, რადგანაც პირ-და-პირი დამნაშავე არა სჩანს და კანონიც ამას ბრძანებსო, რომ ათი დამნაშავის განთავისუფლება სჯობია ერთი უბრალო კაცის დასჯასო, ამისთვის იმედი მექნება, რომ ბრალდებულობიდგან განათავისუფლებთ ჩემს კლიენტსაო“.

„მსაჯულებმა, შემდეგ ხანგრძლივის მოლაპარაკებისა, გარდასწყვიტეს“ რომ შიუკოვი იყოს დასჯილი ექვსი თვის დაჭერით საპყრობილეში.“

ანგარიში

თფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა საზოგადოების შეუძლებელ მოსწავლეთა შემწეობისათვის.

1881 წლის პირველ მაისიდამ ვიდრე 1882 წლის პირველ იანვრამდისინ.

ახალის წესდების ძალით, რომელიც დამტკიცებულ იქმნა შარშან მარტში გამგე კომიტეტი ჩვენის „საზოგადოებისა“ არჩეულ უნდა იქმნეს ოთხის წლის ვადით. მაშასადამე ახალი არჩევანი უნდა მომხდარიყო შარშანვე, მაგრამ საზოგადო კრებამ არ ინება გადაყენება ძველის კომიტეტისა, რომელიც არჩეულ იქმნა 1880 წელსა ძველის წესდების ძალით ორის წლის ვადით, ე. ი. 1882 წლამდე და გადასდვა არჩევანი ამ წლისათვის. ამ გარემოების გამო გამგებელ კომიტეტს ვალად მიაჩნია წარუდგინოს „საზოგადოებას“ გარდა წლიურის ანგარიშისა, ოთხის წლის ანგარიშიც, მას აქეთ, რაც „საზოგადოება“ დაარსებულა და მოქმედობს.

ამ დროის განმავლობაში „საზოგადოებას“ შემოსვლია სულ 58,369 მან. 48 კაპ. და დახარჯვია სულ 56,909 მ. 65 კ. მაშასადამე დღეს ხაზინაში არის 1,459 მ. და 83 კაპ. ეს ფული „საზოგადოებას“ შემოუვიდა შემდეგის წყაროებისაგან:

	მან. კაპ.
თფილისის საადგილ მამულო ბანკიდამ . . .	36,223—34
ბალებიდამ.	5,084—26
სხვა-და-სხვა პირებისაგან მოსწირეს . . .	1,281—25
საზოგადოების წევრებისაგან	1,662—62
სახელმძღვანელოების გაყიდვისაგან	73—15
მოსწავლეთაგან . . .	13,990—46
სხვა-და-სხვა წვრილმანი შემოსავალი . . .	54—40
სულ	58,369—48

	მან. კაპ.
წარსულის ანგარიშით საზოგადოებას დარჩა.	8,372—8

მას აქით საზოგადოების კასსაში შემოვიდა:

	მან. კაპ.
ა) თფილისის საადგილ-მამულო ბანკიდამ. .	9,090—62
ბ) საზოგადოების წევრთაგან	94—
გ) თავის ხარჯზე მყოფ შეგირდებისაგან . .	3,840—
დ) პანსიონერებისაგან, რომელნიც ნახევარ ხარჯს იხთიან. . .	600—
ე) გარე შეგირდებისაგან სწავლის ფული . .	90—
ვ) სხვა-და-სხვა წვრილმანი შემოსავალი. .	54—40
სულ	13,769—[illegible]

ამნაირად, წარსულის წლიდამ დარჩენილის ფულით „საზოგადოებას“ ჰქონდა სულ 22,141 მ. და 10 კ.

ამ ფულიდამ წელს დაიხარჯა:

	მან. კაპ.
ა) თფილისის სათავად-აზნაურო სკოლის სახლის ქირაში . . .	4,459—[illegible]
ბ) სკოლის მოსწავლეთა სმა-და-ჭამაში. .	2,541—75
გ) მოსწავლეთა ჩაცმა-დახურვაში. . . .	3,388—60
დ) სკოლაში მოსამსახურე პირთა ჯამაგირში	3,938—50

*) ეს ფული მიცემულია სახლის [illegible]რად სექტებრამდი 1882 წლამდი.

მაჭები“ და სამწვადეები. დანარჩენი ხორცი აკაფეს, გაახვიეს ტყავში, უფეთქეს გარშემო თოფის წამალი, რათა წამლის სუნზედ ნადირი ველარ მიჰკარებოდა და გაჰბრუნდნენ ბინისკენ. გზაში თორლა შედგა და დაიკრა მუხლზედ ხელი.

— რაი ანბავი? ჰკითხა იაგომ.

— ვაი შენს თორლას! ფაშვი აკი დამავიწყდა!

— ფაშვი რაღად გინდა? ჰკითხა ამხანაგმა.

— ხორცს მოვხარშავთ, წვენს გაუკეთებთ იაგოს... წვენი კარგია, გულს უპოვნის ავად-მყოფს.

ამ სიტყვებით თორლა გაბრუნდა მივიდა გამოშიგნა ფაშვი, წმინდათ გარეცხა იქვე ჩამონადენ წყაროში და გაუდგა თავის ამხანაგს.

როდესაც ისინი მივიდნენ, იაგო ჯერ კიდევ ხშირს ძილში იყო და ამისთვის იმათ წყნარა მოაგროვეს ხმელი შეშა დაანთეს ცეცხლი გააკეთეს სამფეხა საკიდელი, რომელზედაც შემოჰკიდეს თან მოტანილი ფაშვი, გამსებული წყლით და ირმის ხორცით.

მერე მოკაფეს ფოთლიანი ფიჩხი და მოუჩრდილეს იაგოს, რადგანაც მზეს მეტად გაეხურებინა იქაურობა და თითონ მძინარესთვისაც საკმაოდ ძალა დაეყენებინა, რადგანაც გამონახეთქი ოფლი მარგალიტსავით სახეზედ დაჰყროდა.

როდესაც საქმეებისაგან მოიცალეს, ისინიც უზრუნველად გაწვენ და დალალულები მიეცნენ ტკბილს ძილს.

მზე გადაიწვერა და საღამოს ნიავმა დაჰქროლა, როდესაც იაგოს გაეღვიძა და დაჭერის შემდეგ პირველად იგრძნო გამაცოცხლებელი წმინდა ჰაერის მკურნალი ძალა.

ის თავის თავს გრძნობდა, როგორლაც სუბუქათ, მხიარულად და დიდიხნის მოკლებული თავისუფლებას, ძალზედ აღებდა პირს და შეისუნთქავდა ყნოსიერებით სავსე ჰაერს.

ყოველი ბალახი, ყოველი ყვავილი, გამაცოცხლებლად მიიზიდავდა იმის თვალს და წარმოუთქმელად ახარებდა იმის გულს.

რამდენიმე ამოსუნთქვა საკმაო იყო, რომ ეგრძნო წარმოუთქმელი შიმშილი, რომელსაც აგრძნობინებდა იმისი დასუსტებული სხეული რომელიც ითხოვდა დაკლებულის შევსებას და გამაგრებას.

მაგრამ თითონ ეს შიმშილიც გადაავიწყდა, რადგანაც გიჟივით წამოვარდა როდესაც თავისი თავი დაინახა თავისუფლად და დარწმუნდა, რომ დღეს თუ ხვალ ის შეუერთდება თავის სანატრელს ნუნუს.

იქამდისინ მიაღწია იმისმა სიხარულმა, რომ ადგილზედ ველარ დადგა და ჩავიდა იქვე ჩამომდინარს წყაროსთან, სადაც სახე და თავი გა[illegible]რილა.

ამ ხანში იმის ამხანაგებიც წამო[illegible]გნენ და ყველანი ჩავიდნენ წყარო[illegible]თან, სადაც გახარებულნი ეხვეოდ[illegible] და ულოცამდნენ ერთმანერთს ასე მ[illegible]დობიანად „რუსის შარს“ გად[illegible]ნას.

როდესაც პირველმა მღელვარე[illegible] გაიარა, ისინი ავიდნენ ბინაზედ [illegible] დასხდნენ სადილათ. ნადირის მწვ[illegible]ბი მადის გამხსნელს სუნს ატრიალ[illegible]დნენ ჰაერში.

ისინი სჭამდნენ, როგორც კი [illegible] შეჩვეულს ხალხს ჭამა შეუძლიან—[illegible] ტყუთ და გაჩუმებულნი. მხოლ[illegible] იაგოს აფთხილებდნენ, რომ ხორ[illegible] გადაჩვეულს კუჭს მეტი არ მოსვ[illegible]და.

შიმშილი მოიკლეს.

იაგოს გული არ უსვენებდა [illegible] უნდოდა ჩქარა გაეგო ნუნუს ამბ[illegible]

ე) სკოლის საავათმყოფო სახლის შენახვაზედ. . . . . 200—44

ვ) სკოლის გათბობასა და განათლებაზე . . 726—81

ზ) სამოსწავლო ნივთების და წიგნების მოგებაზე. . . . . 300—44

თ) სკოლისათვის საჭირო ავეჯულობის შეძენაზე . . . . 892—42

ი) ჩვენი და სხვა სასწავლებელთა შეგირდების შემწეობაზე . . . 666— „

კ) წვრილმან ხარჯზე . 487—54

სულ 17,601—50
მან. კაპ.

1882 წელს პირველ იანვარს საზოგადოების კასსაში დარჩა. . . 4,539—60

მას აქეთ კასსაში შემოვიდა. . . . . . 2,596—23

1882 წელს იანვრიდამ დაიხარჯა სკოლაზე. 5,676— „

საზოგადოების კასსაში არის ეხლა. . . . 1,459—83

წარსულს წელს თფილისის სათავად-აზნაურო სკოლა შესდგებოდა სამი კლასისაგან; მაგრამ 1881 წლის ენკენისთვიდამ, როდესაც სკოლის, სადგომად ფართო სახლი იქმნა დაჭერილი, გამგე კომიტეტმა შესაძლოდ დაინახა ბლომად მიელო შეგირდები და მოემატებინა მეოთხე კლასსი, ასე რომ სკოლა დღეს შეიცავს ოთხს კლასს.

პირველ კლასში სწავლობს 50 ყმაწვილი, მეორეში—33, მესამეში—30 და მეოთხეში—28. მაშასადამე მთელი რიცხვი სკოლის მოსწავლეთა არის—141.

ყველა ეს მოსწავლენი განიყოფებიან ორს რიგად: პანსიონერებად და გარედამ მოსიარულე შეგირდებად. პანსიონერების რიცხვმა დღეს მოიმატა და ავიდა 63-მდის. ამ რიცხვიდამ 24 საზოგადოების ხარჯზეა, დანარჩენს შემოაქვსთ: 29 მოსწავლეს ოცი თუმანი და ათს-ათ-ათი თუმანი.

ბარე შეგირდი სულ 77-ია; ამათგან შეუძლებლობის გამო სამოცდა-შვიდი განთავისუფლებულია სწავლის ფასისაგან და გარდა ამისა ამ რიცხვიდამ სამოცს სკოლიდამ ეძლევა უფასოდ სამოსწავლო წიგნები და ნივთები; მხოლოდ ათს შეგირდს შემოაქვს განწესებული სწავლის ფასი. სკოლაში მსახურობენ რვა პირნი: ინსპექტორი, ოთხი მასწავლებელი, ერთი ყმაწვილების მომვლელი ქალი და ორიც აღმზრდელი ქალი. ამ უკანასკნელ სამ პირთ თვეში ეძლევათ თვითეულს სამ-სამო თუმანი, მუქთი სადგომი სკოლის სახლში და საჭმელ-სასმელი; ხოლო პირველ ხუთ მოსამსახურე პირთ ეძლევათ წელიწადში ოთხმოც-და ათ-ათი თუმანი; მათ განა მხოლოდ ინსპექტორი სცხოვრობს სკოლაში.

სწავლა სამს უმცროს განყოფილებაში, თანხმად 1879 წელს მომხდარის საზოგადოების კრების გარდაწყვეტილებისა, ამ წელშიაც მიდიოდა სამშობლო ენაზე; რუსული ენის შესწავლაც იმ გზით მიდიოდა, როგორც მოითხოვდა ჩვენის სკოლის განსაკუთრებითი დანიშნულება: რუსული ენის სწავლება იწყობა მეორე წლიდამ; მესამე წელს იმისი გაკვეთილები მატულობს იმოდენად, რომ აქ ყმაწვილები საკმაოდ ემზადებიან მეოთხე განყოფილებისათვის, სადაც საგნების სწავლა მიდის რუსულს ენაზე ქართულის ენის დახმარებით; მხოლოდ სამშობლო გეოგრაფია, რომელიც გიმნაზიის პირველ კლასსებში დადებული არ არის, ისწავლება აქაც დედა ენაზე.

სამშობლო ენაზე მომზადებული ყმაწვილი ერთი ორად უფრო ადვილად და მტკიცედ სწავლობს უცხო ენასა; ჩვენი სკოლის მაგალითი ამას აშკარად ამტკიცებს. რადგან რუსული ენის შესწავლას წინ მიუძღვის დედაენის შესწავლა, ამიტომ ორის წლის განმავლობაში რუსულს ენას ისე კარგად ითვისებენ ყმაწვილები, რომ მეოთხე კლასში ადვილად ისმენენ ამ ენაზე საგნებსა.—საზოგადოდ ისე კარგად ემზადებიან საშუალ სასწავლებლებში შესასვლელად, რომ საუკეთესო მოსწავლებთან იჭერენ ეგზამენსა და შემდეგშიაც წარჩინებული სწავლითა და კარგის ყოფა-ქცევით განსაკუთრებული ყურადღების ღირსნი ხდებიან. როგორც შარშან წინ ისე შარშან ჩვენი შეგირდები დაუბრკოლებლივ მიღებული იქმნენ სხვა-და-სხვა საშუალ სასწავლებელთა პირველ კლასებში: ოთხი ყმაწვილი მიიღეს გიმნაზიებში, ორი რეალურ სასწავლებელში, ერთი სამხედრო გიმნაზიაში და სამიც სამოქალაქო სასწავლებელში.

ეს ყმაწვილები, როგორც სჩანს მთავრობის თვიურის მოწმობებისგან, თავიანთ კლასებში საუკეთესო შეგირდებში ირიცხებიან.

ბავშვების ზნეობითი აღზრდა წელს მიდიოდა რიგიანად, სინამ წარსულ წლებში. შარშან ამ თანამდებობას ასრულებდენ მასწავლებელნი, რომელთაც უიმისოთაც ბევრი საქმე ჰქონდათ და ამისათვის ბავშვების აღზრდა სამძიმო ტვირთი იყო მათთვის. ამ ვალდებულობისაგან კომიტეტმა გაანთავისუფლა მასწავლებლები და იმათ მაგიერ მოიწვია ორი აღმზრდელი განათლებული ქართველი ქალი.

უფროსთა და მოსწავლეთა შორის არსებობს სრული ნათესაური, დედმამური ურთიერთობა, ასე რომ ჩვენი სკოლა მიემზგავსება ერთს დიდს ოჯახსა, სადაც არ აქვს ადგილი არც შიშს და არც სასჯელს და სადაც ყველაფერი დამყარებულია სიყვარულზე, ხათრზე და პატივისცემაზე.

გამგე კომიტეტი აგრეთვე ჯეროვანს ყურადღებას აქცევდა ბავშვების სიმრთელეს... სხვა-და-სხვა ნაირი საჭმელ-სასმელი ბავშვებს დღეში ოთხჯერ ეძლეოდა; ჩაცმა-დახურვა ჰქონდათ უბრალო, მაგრამ შესაფერი: ექვსი წყვილი საცვალი და ორ-ორი წყვილი საზამთრო და საზაფხულო ტანისამოსი; კლასსებში და საწოლ ოთახებში სუფევდა სასურველი სიწმინდე. შინაური გიმნასტიკა შეადგენდა ჩვეულებრივ ვარჯიშობას. ერთის სიტყვით შენახვაში და მოვლაში ჩვენი სკოლა ხელმძღვანელობდა გიგიენის კანონებით და განსაკუთრებულის ექიმის დარიგებით.

ამის გამო ეს წელიწადი საზოგადოდ ყმაწვილებმა გაატარეს უვნებელად... მხოლოდ მოარულებს, რომელნიც წელს ძლიერ მოფენილნი იყვნენ ქალაქში, ვერ გადაურჩა ჩვენი სკოლაც, მაგრამ საჭირო საშუალებათა დროზე ხმარებამ, სკოლის ექიმის ბ. ბაბოვის სამაგალითო ზრუნვამ და შრომამ მალე მოუღეს ბოლო ამ სენებსა და ავადმყოფნი უვნებელად გადაურჩნენ.

თუმცა წელს, როგორც ზევით მოვიხსენიეთ, პანსიონერების რიცხვმა კარგა ბლომად მოიმატა, მაგრამ მთხოვნელთა რიცხვი უფრო მეტი იყო და ამის გამო კიდე ბლომად დარჩნენ მიუღებელნი. ამ უკანასკნელთაგან კომიტეტმა აარჩია უღარიბესნი და მათ აღმოუჩინა თვიური შემწეობა ფულით. ამ გვარი შეგირდები წელს სკოლას ჰყავდა თორმეტი, რომელთაც შარშანს აქეთ მიეცათ 666 მანეთი.

კომიტეტმა ნამდვილის წყაროებიდამ შეიტყო, რომ წელს მმართებლობის სხვა-და-სხვა საშუალ სასწავლებელთ პირველ კლასსებში თავისუფალი ადგილი სრულიად არ იქნება; მაშ სადამე იმ სასწავლებლებში ველარ შევლენ ჩვენის სკოლის მეოთხე განყოფილების შეგირდები.

ამ გარემოებამ იძულებული ჰყო კომიტეტი გადაეწყვიტა მომავალ ენკენისთვეში გიმნაზიის პირველი კლასის გახსნა ჩვენსავე სკოლაში და ამ

რომელსაც, იმის აზრით, თვალები უნდა გასწყალებოდა სატრფოს ლოდინში.

მაგრამ ქობა თითქოს გასჯიბრებოდა და განგებ არას ეუბნებოდა იმაზედ და საზოგადოთ ფთხილობდა თავის მხრის შეხებას.

იაგო ფიქრობდა: „რაი მოუვიდა, რაისთვი მაწვალებს?.. რაისთვი არას მეუბნების?"

ქობა—კი ფიქრობდა: „საიდგან დავიწყო ლაპარაკი, რაი უთხრა, როგორ გავაგებინო ნუნუს გატაცება?"

ამ გვარად ორნივ მოუსვენარს და უხერხულს მდგომარეობაში იყვნენ. ბოლოს იაგომ ველარ გასძლო და შორიდგან დაიწყო:

—ქობავ, რაისთვი არ მიანბობ შენს თავზედ გადასახადს?

—რაი გიანბო—კაცი შემომაკვდა, სისხლი დამედო და გამოვიქეც.

—კაცი შემოგაკვდა, სისხლი დაგედო? შეწუხებით იკითხა იაგომ და დაუმატა:—რაისთვი, ვინ შემოგაკვდა?

—ოსი.

—იაგო რომ სხვა ქვეყნის კაცი ყოფილიყო, მაშინვე დაუწყებდა დარიგებას, რომელიც ყვედრებით სავსე იქნებოდა, მაგრამ იაგო მოხევე იყო და იცოდა, რომ დარიგებით და ყვედრებით საქმეს აღარ ეშველებოდა და ამ მხრით სიტყვების დაკარგვა ამაო იქნებოდა. ამისთვის პირველი აზრი, რომელმაც თავში გაურბინა, იყო: როგორ უშველოს თავის ძმად ნაფიცს, როგორ მისცეს მოსვენებული ცხოვრება და როგორ დაიფაროს მოსისხლეებისაგან? ამასთან იმას უნდოდა გაეგო—რა გვარად შეემთხვა ეს უბედურება და ოსის სიკვდილი იყო შემთხვევით, ქალაჩუნად, საფარიდგან, თუ ვაჟკაცურს ბრძოლაში, როგორც შეჰფერის მებრძოლს, ომით გაუმაძღარს ხალხს?

ყველა ამას თავისი მნიშვნელობა ჰქონდა და გულის კანკალით მოელოდა—რას გაიგონებდა ქობასაგან.

—რაისთვი მოჰკალ? როგორ იყო? ჰკითხა იმან და მთლად სმენად გადაიქცა.

—ნადირობ მივდიოდი, ტყიდგან ქალის კივილი შემომესმა და გადაველ. იმას რამდენიმე კაცი გაწბილებას უპირებდნენ, მე წავეშველე და ერთი ოსი შემომაკვდა.

—ვაჟკაცი ნიადაგ ვაჟურად მოიქცევა! სიხარულით წამოიძახა იმან.

ამ ლაპარაკში, თორღამ, რომელსაც ძმად ნაფიცების მარტოდ დაგდება უნდოდა აკრიფა ჭურჭელი და წაიღო წყაროზედ დასარეცხად.

—ეხლანდელი სამართალი, შენც იცი, შინ აღარ დამედგომებოდის და წამოველ! დაიწყო ქობამ, როცა მარტონი დარჩნენ.

—რაი უყო, ერთად ვიცხოვროდ! უპასუხა იაგომ.

—შენი დატუსაღება მაღონებდის და ველარ გავძალ.... ე თორღაიც მთიულია, ეგეც კაც ნაკლავია, ყაზახი მოჰკლა.... ერთად შევიყარენით, ძმად გავიფიცეთ და მემრე შენს გამოსასხნელად წამოვედით. თორღამ ციხის ანბავი იცოდა და წმინდა გივარგიმკი ხელი მოგვიმართა.

—განა იცოდით, რომ მე იმ ოთახში ვიყავ დამწყვდეული?

—არა.... ჩვენ იმ ოთახიდგან ციხეში გვინდოდა შესვლა და მერე რაიც უფალი გვაგონებდა, იმას ვიქმოდით.

—ვაჟად გიცნობდი და არც მოვტყუვდი! შეაქო იაგომ.

ჩამოვარდა ისევ სიჩუმე.

ა. მოჩხუბარიძე.

(გაგრძელება)

გარდაწყვეტილებას გამგე კომიტეტი აუწყებს პატივცემულ საზოგადოებას.

თავმჯდომარე კონსტანტინე მამაცოვი.

წევრები { იაკობ გოგებაშვილი. ნიკოლოზ ცხვედაძე. გ. თულაშვილი.

წევრი-სეკრეტარი თ. გლ. მიქელაძე.

საპარაუდო ანგარიში

ტფილისის სათავად-აზნაურო სკოლის ხარჯისა 1882 წელს.

დამტკიცებული საზოგადოების ყრილობაში 28 აპრილს 1882 წ.

1. სკოლის სახლის ქირა	4,500 მ.
2. სამოც-და-ათი პანსიონერის ჩაცმა-დახურვა	3,500 მ.
3. სამოც-და-ათი პანსიონერის სმა და ჭამა	6,300 მ.
4. სამკურნალოს შენახვა	200 მ.
5. გათბობა და განათება სკოლისა	1,200 მ.
6. სასწავლო წიგნები და ნივთები	500 მ.
7. ჯამაგირები ინსპექტორისა და ოთხი მოსამზადებელის კლასების მასწავლებლისა	4,500 მ.
8. სკოლ. ექიმის ჯამაგირი	200 მ.
9. რვა მოსამსახურისა და მრეცხავისა	1,500 მ.
10. მოულოდნელი ხარჯისათვის	600 მ.
11. ღარიბ მოსწავლეთა შესაწევრად	2,000 მ.
12. საშუალო სასწავლებლის პირველი კლასის გასახსნელად	1,800 მ.
13. აღმზრდელი ქალებისთვის	600 მ.
14. მომვლელის ქალისათვ.	360 მ.
15. წვრიმალი ხარჯისათვის	500 მ.
სულ	28,260 მ.

თავმჯდომარე კომიტ. კ. მამაცოვი.

თფილისის სამკურნალო

ავათმყოფები მიიღებიან დილის რვა საათიდამ თორმეტ საათამდის.

ო რ შ ა ბ ა თ ს გრალევიჩი და ლისიცევი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმყოფობისა.

ს ა მ შ ა ბ ა თ ს. მინკევიჩი—ხირურგიული ავათმყოფობისა; ლისიცევი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი და დანიელ-ბეგოვი—ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმყოფობისა.

ო თ ხ შ ა ბ ა თ ს. ლისიცევი და მირამანოვი შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—ძარღვების სისუს- ავათმყოფობისა.

ხ უ თ შ ა ბ ა თ ს. ლისიცევი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბასუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—ძარღვების ავათმყოფობისა.

პ ა რ ა ს კ ე ვ ს. მინკევიჩი — ხირურგიული ავათმყოფობისა; ლისიცევი, მირიმანოვი და დანიელ-ბეგოვი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—ძარღვების სისუსტის ავათმყოფობისა.

შ ა ბ ა თ ს. ლისიცევი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—ძარღ. ს სუსტის ავათმყოფობისა.

განცხადებანი

ქალაქის გამგეობისაგან

ტფილისის ქალაქის გამგეობა გამოიწვევს მსურველთ, რათა იკისრონ თავის თავზედ იჯარით აღება ცეცხლის საქრობ კამანდისათვის თაელისა და საჯინიბოს ქვითკირისა და შტუკატურის მუშაობისა, მობრძანდნენ ვაჭრობაზედ (ტორგზედ) გამგეობის სადგომში სამშაბათს 1 ივნისს შუადღეზედ.

პლანების, ხარჯთ-აღრიცხვისა და პირობების ნახვა შეიძლება მუდამ დღე დილის 10 საათიდამ ნაშუადღევის 2 საათამდინ. (3—1)

ღვინო!!!!!

ნამდვილი კახური ახალად მივიღე პარტია ყველა სორტისა, ვედრა 2 მანეთ და 40 კაპ.—12 მანეთამდინ, ბოთლი 20 კაპ.—1 მანეთამდინ.

ისყიდება პაყარნი კამანდის პირ-და-პირ წინამძღვაროვის სარდაფში.

პახელი ს. ი. კურდღელოვი. (3—1)

ეჩმიაძინის სომეხ-გრიგორიანის სინოდის შუამავლობით ტფ. პირველ გილდიის ვაჭარს იაგორ მოსეს-ძეს კასუმოვს, მღვ. გევორქ ამულიანცს, თ. გიორგი პავლეს-ძეს არღუთინსკი-დოლგორუკის და ალექსანდრე არტაზოვს მიეცათ ნება-რთვა შესანიშნავ **სანაინის** მონასტრის განსაახლებლად ფულის მოგროვებისა ნება-ყოფლობით შესაწევარით. ამისთვის სინოდიდამ ზემოხსენებულ პირთა აქვს გარდაცემული კანონიერი წიგნი, რომელშიაც ქალაქის მცხოვრებლებმა უნდა ჩასწერონ თავის ხელით რამდენსაც ამ სულის საქმისათვის შესაწევარს გაიმეტებენ. ამ შესაწევარის მოსაგროვებლად ხ. ტფ. გუბერნატორის ნება-რთვაც არის მიღებული. (3—2)

გოგირდი

ურმნის ავთმყოფობის ნაცრის მოსარჩენი წამალი ისყიდება კავკასიის სამეურნეო საზოგადოების სადგომში (ალექსანდროვის ბაღში) ფუთი 2 მან. 50 კაპ.; კახეთში ისყიდება სოფელს ვაჩნამიანში თ. ვლ. ჯანდიერისას, ფუთი 3 მან.

საბერველი, გოგირდის მოსაყრელად ვაზზედ, ისყიდება თითო 1 მანეთად. (5—3)

კერძო სასწავლებელი კლიუჩარევისა და ზაგუმენაგოსი (ადრინდელი ტერ-აკოფოვისა) ამ თავითვე იღებს ყმაწვილებს, რომელთაც არ იციან ან თუ იციან ცოტათ რუსული ენა, ამ ენაზედ ვარჯიშობისათვის და პირველ დაწყებათი სწავლისათვისაც.

ადრესი სასწავლებლისა: სოლოლაკი, ბაღის ქუჩა № 38 (6—2)

გამოწვევა

უმორჩილესად ვთხოვ ყველას, ვინც იცის სად არის და სად სცხოვრებს **ვენცელ ხრადეცკი** *(Wenzel Hradezky)* 28 წლისა, რომელიც რუსეთში წავიდა პრაგიდამ და ამას წინაზედ მსახურებდა მცხეთაში თ. მუხრანსკისთან, შეატყობინოს ყველა ამ კაცის შესახებ ცნობანი მე, რადგან პრაგის სასამართლოსაგან ვარ ამ ვენცელ ხრადეცკის მზრუნველად. ამ კაცს მოუკვდა მამა **ანტონ ხრადეცკი** ამ წლის იანვარში და დარჩა 25,000 ფლორინის მემკვიდრეობა.

ანტონ ველნერი.

ადვოკატი პრაგაში. ადრესი:

Prag Obsmarkt, № 12. (3—2)

კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებაში ისყიდება ვაზის ავადმყოფობის „ნაცარის“ წამალი

გოგირდი

ფასი, ფუთი—2 მან. და 50 კაპ. აქვე ისყიდება აგრეთვე საბერველები ამ გოგირდის ვაზზე მოსაყრელად, თითო თითო მანეთად. (7—4)

დაიბეჭდა, გამოვიდა და ისყიდება თფილისის წიგნის მაღაზიებში

ი გ ა ვ - ა რ ა კ ნ ი

კრილოვისაგან და სიბრძნე-სიცრუიდგან გადმოქცეული თ. რ. ერისთვისა.

ინგლისის მაღაზიაში ახლად მიღებულია დიდ ძალი ჩაი პირველი მოკრეფისა 30% უკეთესი, ვიდრე სხვაგან. **იქვე ისყიდება:** პაპიროსი 40 კაპ. დაწყებული; სტაქნები, ბაკლები 10 კაპ—დამ; პადნოსები 5 კ.— მურაბა და ალბომები ნახევარ ფა... და სხვ. (100—87)

ისყიდება

თფილისის წიგნის მაღაზიებში ... ლად-გამოსული რუსულს ენაზე წ... ნი.

Грузинскія крестьянскія грамоты, крѣпостные и судебные акты, грамоты и письма грузинскихъ и персидскихъ царственныхъ особъ. (Матеріалы для исторіи древной Грузіи).

сост. Д. П. Пурцеладзе.

ქუთაისში ისყიდება ჭილაძის... მაღაზიაში.

ფასი ერთი მანეთი

დაიბეჭდა და ისყიდება ბრ. ჩარ... ვიანის ქართული წიგნის მაღაზი...

თამარ დედოფალი

შედგენილი

კ. ბ—შვილისაგან

გამოცემა

ზაქ. ჭიჭინაძისაგან

ფასი ერთი აბაზი.

დაიბეჭდა და ისყიდება ბრ. ჩარ... კვიანის ქართული წიგნის მაღაზი... ში

მამულის

საერთო მფლობელობაზე

თხზულება

ანტონ ფურცელაძისა

გამოცემული

ზაქარ ჭიჭინაძისაგან.

ფასი თითო წიგნისა ერთი აბაზი

ტაქსია

საკვებად ხორაგეულებათა, რომელნი... იყიდებიან თფილისის ბაზრებში, დ... ნებში და დატარებით 16 მაისიდა... 1 ივნისამდის.

გამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილ...

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	6
მეორის „	—1 გირ.	4
მესამის „	—1 გირ.	—

იმავე ფქვილ. თორნეში გამომცხვ...

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	6½
მეორის „	—1 გირ.	4½

ჯვარის-მამის პური:

პირველ ხარის. ლავაში	1 გირ.	7
მეორის „ „	—1 გირ.	5½
მესამის „ „	—1 გირ.	5

ძროხის ხორცი:

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	11
მეორის „	—1 გირ.	9
სუკი — —	—1 გირ.	16
ცხვრის ხორცი	—1 გირ.	11

ღორის ხორცი:

პირველი ხარისხის	—1 გირ.	—
მეორის „	—1 გირ.	—

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 26 Мая 1882 г. *Типографія Меликова* გამომცემელი ს. მელიქიშვილი. რედაქტორი ს. მესხ...